

Škoda zaradi potresa 12. 4. 1998 v gozdovih na Bovškem

Potres, ki je 12. 4. 1998 hudo prizadel območje občine Bovec, je povzročil precej veliko škodo tudi na gozdovih in gozdnih cestah; ta sicer še zdaleč ni tako katastrofalna kot škoda na stanovanjskih in drugih objektih in na življenje prebivalstva ne bo imela neposrednega vpliva, toda že zaradi vzroka jo je vredno opisati.

Glavni potresni sunek je povzročil številne skalne podore in usade, ki so popolnoma uničili (zasuli z materialom) 14,0 ha varovalnih in 1,5 ha gospodarskih gozdov, poškodovali pa 2,0 ha varovalnih in 2,0 ha gospodarskih gozdov. Skupaj so usadi in podori uničili ali močno poškodovali 19,5 ha gozdov s skupno 3.000 m³ uničene lesne mase (1.800 m³ iglavcev in 1.200 m³ listavcev).

Največji podor je v dolini Lepene v neposredni bližini epicentra potresa. Tik pod vrhom Lemeža (2.035 m) se je utrgalo od 100.000 do 150.000 m³ skalovja, ki je pomešano z novozpadlim snegom zgrmelo v dolino dobrih 1.300 m globoko. Plaz je na pobočjih uničil 14,0 ha varovalnih gozdov oziroma 1.600 m³ lesne mase ter popolnoma zasul izviri in korita reke Lepence. Zračni pritisk, ki ga je povzročil na dnu doline – podobno kot pri snežnih plazovih suhega, nesprijetega snega – je podrl 2,5 ha smrekovega gozda (ca. 700 m³ lesne mase). Razen popravila poškodovane smrekovine na dnu doline, sanacija posledic podora ni niti možna niti smiselna.

Poškodbe oziroma škode na gozdnih cestah so prav tako posledica podorov in usadov, nastalih zaradi potresa. Gozdne ceste v bližini epicentra so zasute z materialom, marsikje z velikimi skalami, ki so se utrgale s pobočij. Na nestabilnih nasipnih brežinah so nastale razpoke, ponekod se je celo cestišče posedlo za več decimetrov. Z materialom je zasutih okrog 3 km gozdnih cest, na več mestih pa preti možnost nadaljnjih usadov in podorov. Ceste se da sicer relativno hitro in poceni očistiti, posledice posedanja in usadov pa so lahko veliko bolj potuhnjene in nevarne.

Na koncu naj omenimo še škodo na stavbi ZGS – KE Bovec. Podrli so se nje dimniki, poškodovana je strešna kritina, podrti so požarni zidovi, cela stavba pa je močno razpokana in razmajana. Gotovo stroški popravila stavbe ne bodo majhni.

Kako pa bo s sanacijo posledic potresa? Poškodovani les bo treba posekati in popraviti, če bo le tehnično možno in ne bo predrago, gozdne ceste pa očistiti in usposobiti za promet. Na srečo so vsi poškodovani gozdovi in gozdne ceste v lasti občine Bovec, tako da bo delo opravilo izvajalsko podjetje SGG Tolmin. Na kakršnokoli pomoč države, seveda ne gre računati, saj je škoda v gozdovih v primerjavi z drugo škodo zanemarljiva. Vsekakor pa je zanimivo in za večino gozdarjev neobičajno, da tudi potresi lahko povzročijo v gozdovih precejšnjo škodo.

Iztok Mlekuž

Zračni pritisk – posledica podora izpod Lemeža – je popolnoma uničil smrekov gozd v bližini Doma dr. Klementa Juga v Lepeni (Foto: Izток Mlekuž)